

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
Office of the Basic Education Commission

สพฐ.
วิถีใหม่
วิถีคุณภาพ

ดร.อัมพร ปินะสา
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปัญหา

สาเหตุ

ด้านโอกาส

การเข้าถึงการจัดการศึกษา
ที่เท่าเทียมและมีคุณภาพ

1

- ปัจจัยและทรัพยากรทางการบริหาร
- การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
- การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้

ด้านคุณภาพ

คุณภาพการศึกษาทำไม่ได้เกณฑ์
มาตรฐานทั้งภายในประเทศและ
มาตรฐานสากล

2

- ด้านองค์กร**
- ขาดหลักสูตรการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับภาวะการณปัจจุบัน
  - ขาดการติดตามผล ควบคุม กำกับ ดูแลอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
  - ขาดการขับเคลื่อนหลักสูตรที่เท่ากันเทคโนโลยี
- ด้านบุคลากร**
- ระบบการสรรหาไม่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน
  - ระบบการบริหารงานบุคคลไม่ตอบสนองความต้องการของหน่วยงานและบุคคล
  - ขาดระบบกำกับติดตาม ประเมินผล และสร้างเสริม วิทยุ กำลังใจที่มีประสิทธิภาพ
  - การจัดการเรียนไม่เอื้อต่อการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง

ด้านประสิทธิภาพ

โรงเรียนไม่สามารถบริหาร
จัดการตามบริบทความต้องการ
ของชุมชนและท้องถิ่นได้

3

- การบริหารงานแบบรวมศูนย์อยู่ที่ส่วนกลางเน้นการทำงานเชิงปริมาณมากกว่า
คุณภาพ ไม่ได้นำไปสู่การบริหารที่ดีในแง่เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
- ขาดระบบการตรวจสอบความรับผิดชอบ (Accountability) อย่างมีประสิทธิภาพ
- ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งและสร้างสรรค์
- การขับเคลื่อนเชิงนโยบายขาดความต่อเนื่องไม่สอดคล้องกับความต้องการของ
ชุมชนและท้องถิ่น

ด้านความปลอดภัย

องค์กรและบุคลากรมีความเสี่ยง
และไม่มีความปลอดภัย

4

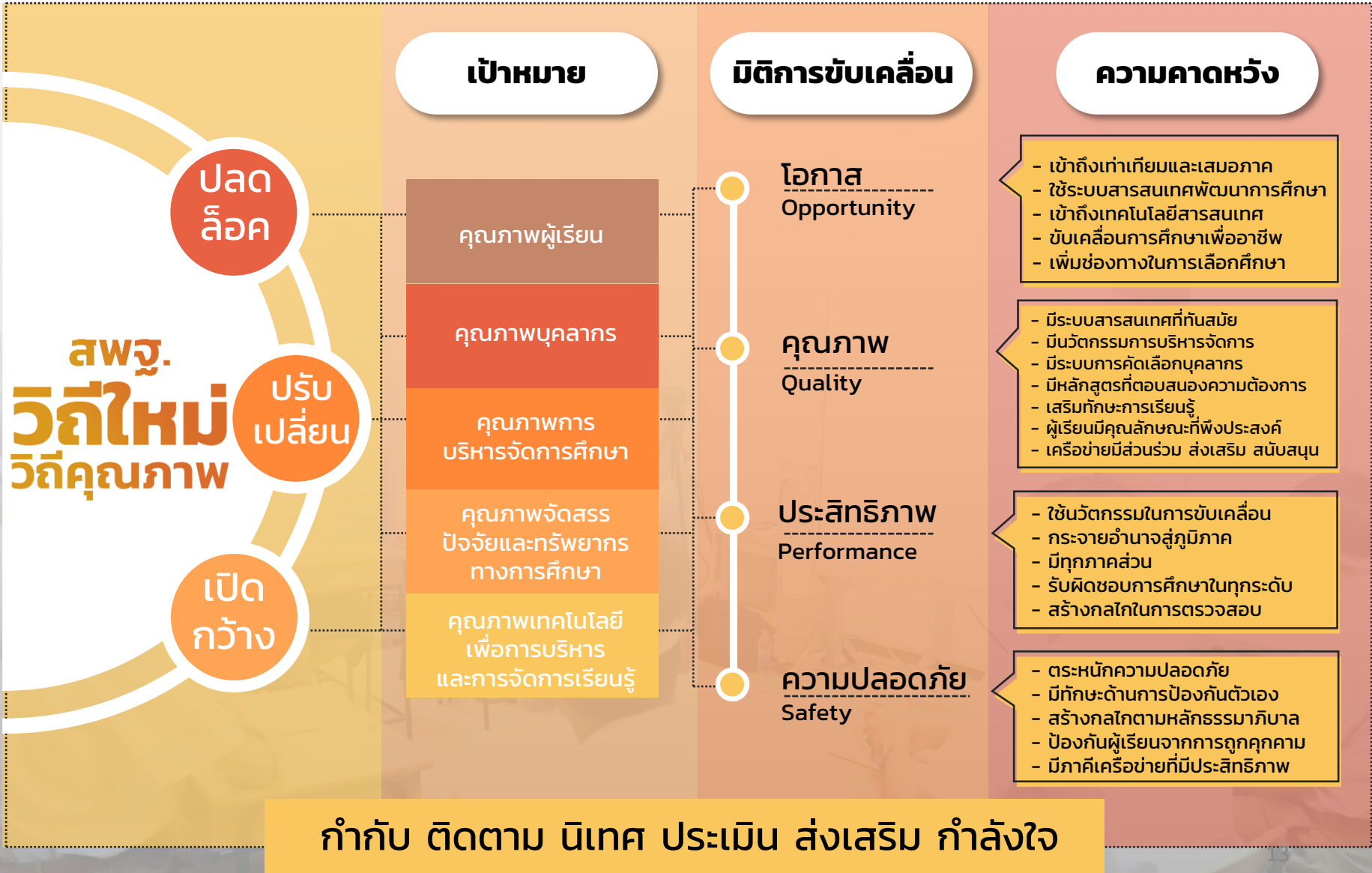
- ขาดหน่วยงานและผู้รับผิดชอบหลักในการกำกับ ด้านการลดความเสี่ยงและ
ความปลอดภัยในหน่วยงานทางการศึกษา
- ขาดการวางแผนการรักษาความปลอดภัย การดูแลช่วยเหลือและการให้
การคุ้มครอง
- ขาดการจัดระบบการลดความเสี่ยงและความปลอดภัย โดยการมีส่วนร่วมทั้ง
ภาครัฐและเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Office of the Basic Education Commission

บรรลุเป้าหมายด้วย 4 มิติการขับเคลื่อน

สพฐ.
วิถีใหม่
วิถีคุณภาพ

โอกาส

Opportunity

เข้าถึง

เท่าเทียม

อาชีพ
การมีงานทำ
และรายได้

ความ
ภาคภูมิใจ

“ แหล่งเรียนรู้หลากหลาย ครอบคลุม
ทั่วถึง ครอบคลุมพื้นที่ เกิดการเรียนรู้เชิงรุก มีการพัฒนาอาชีพ
การมีงานทำและรายได้ ประสบความสำเร็จ อย่างภาคภูมิใจ ”

โอกาส

แนวทางดำเนินการ

สร้างความเสมอภาคเป็นธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทันสมัย สามารถนำมาใช้ในการบริหารและจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน การจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนได้มีเวทีที่เปิดกว้างที่เข้าถึงและแสดงศักยภาพได้ตลอดเวลาและต่อเนื่อง

พัฒนาระบบและช่องทางในการเลือกศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำและอาชีพตามความต้องการและความถนัดของตนเอง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย ครอบคลุมทั่วถึง ครอบคลุมพื้นที่ เกิดการเรียนรู้เชิงรุก มีการพัฒนาอาชีพ การมีงานทำและสร้างรายได้ ประสบความสำเร็จในชีวิตอย่างภาคภูมิใจ

โอกาส

แนวทางดำเนินการ

พัฒนาระบบและช่องทางในการเลือกศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำและอาชีพตามความต้องการและความถนัดของตนเอง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย ครอบคลุมทั่วถึง ครบทุกพื้นที่ เกิดการเรียนรู้เชิงรุก มีการพัฒนาอาชีพ การมีงานทำและสร้างรายได้ ประสบความสำเร็จในชีวิตอย่างภาคภูมิใจ

ประสิทธิภาพ

Performance

กระจาย
อำนาจ

การมี
ส่วนร่วม

โปร่งใส
ตรวจสอบได้

ความรับ
ผิดชอบ

“ ความสามารถในการกระจายอำนาจให้
เป็นไปตามเป้าหมาย บรรลุวัตถุประสงค์ ในระยะเวลาที่กำหนด ”

ประสิทธิภาพ

แนวทางดำเนินการ

บริหารจัดการโดยใช้เขตพื้นที่เป็นฐาน และใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ภูมิภาค ทั้งในระดับคลังสเตอร์ เขตพื้นที่ สหวิทยาเขต เครือข่าย และสถานศึกษา บริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาทุกระดับ ร่วมรับผิดชอบต่อผลของการจัดการศึกษาในทุกกระดับและสามารถสะท้อนข้อมูลสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างกลไกในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินการจัดการศึกษา และเชื่อมโยงฐานข้อมูล เพื่อการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณภาพ

Quality

องค์กร

บุคลากร

นักเรียน

เครือข่ายคุณภาพ

“เครือข่ายพลังสร้างสรรค์”

คุณภาพ

แนวทางดำเนินการคุณภาพองค์กร

ใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อประกอบการตัดสินใจในการกำหนดทิศทางนโยบายและการขับเคลื่อนในการจัดการศึกษา ได้อย่างทันต่อเวลาที่และมีประสิทธิภาพ มีนวัตกรรมในการบริหารจัดการตามบริบทของพื้นที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน มีกลไกในการบริหารจัดการ การติดตาม ควบคุม กำกับ อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

คุณภาพ

แนวทางดำเนินการคุณภาพบุคลากร

มีระบบการสรรหา คัดเลือกบุคลากร ตามความจำเป็นและความต้องการของหน่วยงาน มีระบบการพัฒนาบุคลากรที่ตอบสนองความต้องการของหน่วยงาน และบุคคล มีระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผล สร้างเสริมขวัญกำลังใจที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรสามารถขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ การฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย

คุณภาพ

แนวทางดำเนินการอาชีพการมีงานทำและรายได้

เสริมทักษะการเรียนรู้ มุ่งสู่อาชีพ และการมีงานทำ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร เป็นบุคคลที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถเลือกเรียนเพื่อการต่อยอดในการประกอบอาชีพได้ตามศักยภาพ องค์กรภายนอกและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม ส่งเสริมสนับสนุน ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ความปลอดภัย

Safety

นักเรียนปลอดภัยจากการถูกคุกคามทุกรูปแบบ

บุคลากรปลอดภัยในวิชาชีพและการแสดงออก

องค์กรปลอดภัยด้วยหลักธรรมาภิบาล

เครือข่ายร่วมสร้างความปลอดภัย

ความปลอดภัย

แนวทางดำเนินการ

สร้างความตระหนักในการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา พัฒนาความรู้และทักษะในการคุ้มครอง ป้องกัน ด้านความปลอดภัยของตนเองและผู้รับบริการ เป็นแบบอย่างในการเสริมสร้างความปลอดภัยในวิชาชีพของตนเองและการแสดงออกที่ถูกต้องทั้งในระดับสถานศึกษาและชุมชน สร้างกลไกและมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาระบบ รูปแบบ แนวทาง การป้องกันและแก้ปัญหาให้กับผู้เรียนปลอดภัยจากการถูกคุกคามทุกรูปแบบได้อย่างทันท่วงที พัฒนาภาคีเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างความปลอดภัยในทุกกระดับ

การใช้พื้นที่เป็นฐาน

ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน

สพฐ.
วิถีใหม่
 วิถีคุณภาพ

ส่วนกลาง

กลุ่มหลัก

- ตสน.
- สคส.
- สทส.
- สนก.
- กพร.
- สตพ.
- สนพ.
- สพร.
- สอ.
- สทศ.
- สศค.
- สวก.

กลุ่มส่งเสริมสนับสนุน

- สคส.
- ศนค.
- สกว.
- ศน.

กลุ่มพิเศษ

- สพท.จขต.
- สมป.
- จก.ชน.
- สกก.
- สบว.
- ศนฐ.

ส่วนภูมิภาค

คลังเตอร์

ประถม
 มัธยม

การศึกษาพิเศษ

- กระจายอำนาจ
- กระจายงาน
- กระจายคน
- กระจายความรับผิดชอบ

กลุ่มเครือข่าย

สหวิทยาเขต

เขตพื้นที่

โรงเรียน

การใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน

สพฐ.
วิถีใหม่
วิถีคุณภาพ

พื้นที่
เมืองหลวง

พื้นที่
จังหวัด

พื้นที่
อำเภอ

พื้นที่
ตำบล

พื้นที่
พิเศษ

มาตรฐานและตัวชี้วัด

ส่งเสริม/สนับสนุน

- ปัจจัยที่แตกต่าง
- วิธีการกระจาย
- เป้าหมายตามบริบท

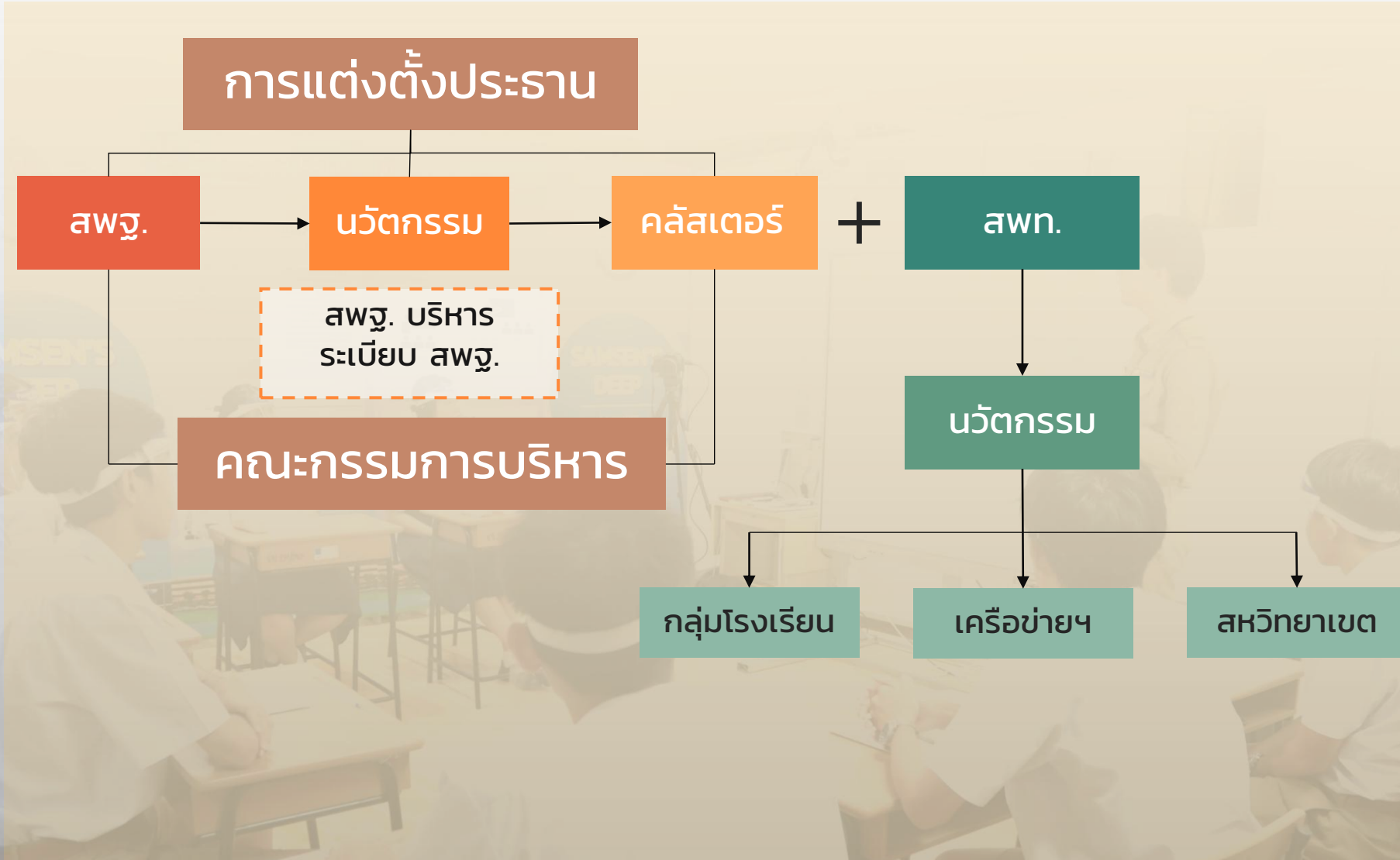

การใช้พื้นที่เป็นฐาน

ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน

สพฐ.
วิถีใหม่
วิถีคุณภาพ

- กระจายอำนาจไปยังองค์กร
- คัดเลือกบุคคลมาบริหารคลัสเตอร์
- แต่งตั้งประธานคลัสเตอร์
- ออกระเบียบบริหารคลัสเตอร์
- แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารคลัสเตอร์

คณะกรรมการ
บริหาร

- สร้างนวัตกรรมการบริหารคลัสเตอร์
- นำนโยบายไปบริหารจัดการในคลัสเตอร์
- กำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการคลัสเตอร์
- รายงานผลการบริหารงานของแต่ละคลัสเตอร์
- เสนอแนะแนวทางการบริหารคลัสเตอร์

ประธาน
คลัสเตอร์

- สร้างนวัตกรรมการบริหารภายในคลัสเตอร์
- แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารภายในคลัสเตอร์
- นำนโยบายไปสู่การบริหารจัดการภายใน สพท.
- กำกับ ติดตาม ประเมินผล การบริหารจัดการภายใน สพท.
- รายงานผลการดำเนินการ

สพท.

- สร้างนวัตกรรมการบริหารโรงเรียนใน สพท.
- นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ
- ออกระเบียบการบริหารงานกลุ่มโรงเรียน ใน สพท.
- ออกระเบียบการบริหารงานสหวิทยาเขต ใน สพท.
- สร้างเครือข่ายในการบริหารใน สพท.
- มอบนโยบายในการบริหารโรงเรียน ภายในกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต
- กำกับ ติดตาม ประเมินผล การบริหารกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต
- รายงานผลการดำเนินงาน

การใช้พื้นที่เป็นฐาน

หลักการ กระจายอำนาจการบริหารไปยัง คลัสเตอร์ (Cluster) และเขตพื้นที่ ด้านการบริหารบุคคลการบริหารงบประมาณ การบริหารวิชาการ และกำหนดผู้รับผิดชอบ

1 คลัสเตอร์ (Cluster) ส่วนกลางกำหนดมาตรฐาน และตัวชี้วัด เป็นมาตรฐานกลางสำหรับการเป็นแนวทางในการดำเนินการของคลัสเตอร์ (Cluster) ระดับเขต สหวิทยาเขตหรือกลุ่ม และระดับสถานศึกษา

2 คลัสเตอร์ (Cluster) ระดับเขต สหวิทยาเขตหรือกลุ่ม และระดับสถานศึกษา กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดให้สอดคล้องตามบริบทของพื้นที่

3 ใช้นวัตกรรมทางการบริหารขับเคลื่อน คลัสเตอร์ (Cluster) ในระดับต่าง ๆ ตามบริบทและพื้นที่

การใช้พื้นที่เป็นฐาน

บทบาทหน้าที่

- ส่วนราชการ(สพฐ) สนับสนุน ส่งเสริม กำกับติดตามและประเมินผล การขับเคลื่อนเชิงนโยบาย
- หน่วยงานระดับพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล หรือพื้นที่เขตพิเศษ ให้การสนับสนุนปัจจัยพื้นฐาน ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของ คลัสเตอร์ (Cluster) ในระดับต่าง ๆ
- คลัสเตอร์ในระดับพื้นที่จัดทำแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องตามบริบท กำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัด ความสำเร็จ และมีความรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

ปัจจัยที่เท่าเทียม

วิธีการที่เหมือนกัน
เป้าหมายที่เหมือนกัน

วิถีเก่า

ปัจจัยที่แตกต่างกัน

วิธีการที่หลากหลาย
เป้าหมายที่เหมาะสมกับบริบท

วิถีใหม่

ทรัพยากรทางการศึกษา

สพฐ.
วิถีใหม่
วิถีคุณภาพ

หลักการ

- วิถีเก่าจัดงบประมาณรายหัวเท่าเทียมกันเหมือนกันทุกบริบททำให้เกิดความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกันเชิงคุณภาพ
- ปัจจุบันและทรัพยากรมีความแตกต่างกัน การจัดงบประมาณจะต้องจัดอย่างเหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ทรัพยากรทางการศึกษา

แนวดำเนินการ

- มีระบบการจัดสรรงบประมาณโดยคำนึงถึงความแตกต่างของความต้องการของแต่ละบริบทโดยมีเป้าหมายให้สอดคล้องกับความต้องการและของบริบทแต่ละพื้นที่

บทบาทหน้าที่

- จัดสรรงบประมาณโดยคำนึงถึงพื้นที่และความจำเป็น ความต้องการ ตามความแตกต่างของแต่ละบริบท
- หน่วยงานทางการศึกษาจัดทำแผนงานโครงการ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนด